

Projekt PLUS Change přispěje ke klimaticky neutrálnímu využívání půdy

4.5.2023 - Hana Šprtová | Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Evropská komise a mezinárodní konsorcium projektu PLUS Change včera podepsaly Grantovou dohodu o řešení a financování projektu programu Horizon Europe. Projekt PLUS Change - „Participativní strategie využívání půdy: v souladu s biologickou rozmanitostí, s klimatickými a sociálními cíli v měnícím se světě“ koordinovaný profesorkou Julií Leventon z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR - CzechGlobe reaguje na potřeby dosáhnout změny ve využívání půdy tak, aby bylo klimaticky neutrální, udržitelné a biologicky rozmanité. Tyto změny musí zároveň přispívat k zabezpečení produkce potravin a nepotravinových komodit a podporovat socioekonomické rozvoje, které vyžadují změny v chování a rozhodování.

Splnění takto stanovených cílů vyžaduje propojení odborných znalostí z oblasti společenských, humanitních a uměleckých věd s modely využití půdy a jejich integrování pomocí systémových metod. Na řešení projektu se proto podílí 23 institucí ze 14 zemí Evropy. Jsou mezi nimi univerzity, výzkumné organizace i zástupci 11 regionálních institucí pro strategická plánování a správu pozemků, které zpracovaly případové studie, na jejichž základě je projekt ukotven a integrován. Případové studie reprezentují územní jednotky (kraje, regiony nebo chráněnou oblast) s různými dominantními způsoby využití půdy - od městských, příměstských až po venkovské oblasti.

Pro dotčená území budou vypracovány historické a geografické analýzy, které určí, jak se hlavní společenské a ekonomické změny v posledních 30 letech podílely na nejrůznějších změnách ve využívání půdy v Evropě a poskytnou celoevropský přehled o dynamice půdního systému a jejich důsledcích pro biologickou rozmanitost, ekosystémové služby a kvalitu života.

Cílem projektu je pro oblasti případových studií vytvořit strategie pro udržitelné využívání půdy do roku 2050 a vyhodnotit jejich dopady na biologickou rozmanitost, klima, kvalitu života a environmentální rizika, které by měly zahrnovat přání, cíle a potřeby jednotlivých aktérů a současně zohledňovat politické trendy a politiku EU.

Českou republiku v projektu zastupují 3 instituce. Úlohou CzechGlobe je koordinování řešitelského týmu tak, aby vytvářel transdisciplinární výstupy, zapracoval výsledky výzkumných šetření do 11 případových studií a nakonec spojil výstupy projektu a vytvořil soubor nástrojů pro územní plánování. Kromě CzechGlobe se z České republiky do projektu zapojila společnost Plan4All, která poskytuje digitální inovační hub sloužící jako soubor nástrojů určených pro plánování, rozhodování a tvorbu politik v oblasti územního plánování a zároveň pro komunikaci a šíření výsledků projektu. Českým zástupcem regionální správy je Regionální rozvojová agentura Jihomoravského kraje, která jako hlavní problémy v oblasti využití půdy identifikovala nevyužití brownfieldy, sucho a bleskové povodně, probíhající procesy scelování pozemků a konflikty mezi zemědělskými a environmentálními zájmy.

Kontakt pro média

Prof. Julia Leventon

vedoucí Oddělení společenského rozměru globální změny

Ústav výzkumu globální změny AV ČR

E: leventon.j@czechglobe.cz

M: 702 012 023